

ט"ו בשבט ה'תשמ"א

הנחה פרטית בלתי מוגה

וכאן מתעוררת מיד שאלה עצומה: מדוע אנחנו חוגגים ביום זה? מכיוון שביום זה עולה שרף באילנות. ומהו הסדר של החגיגה ביום זה? חוגגים באכילת פירות של האילנות. אבל האילן, מעצם טבעו, כדי שיגדל זה מוכרח לקחת זמן, וזה מוכרח לקחת זמן ארוך.

וכפי שמבואר באריכות, והדבר מובן גם בפשטות, שכאשר מדובר בזריעת תבואה וכיוצא בזה, הצמיחה נהיית במשך זמן לא ארוך - חמישים ושתים ימים, כפי שהגמרא מתארת. אבל כשמדובר בנטיעה והמלה 'נטיעה', בלשון הקודש, מתייחסת לאילנות, זה דורש משך זמן ארוך הרבה יותר.

ולכן, לכאורה לא רק שהקשר אינו מובן, אלא אדרבה, זה נראה ממש סתירה: אם זהו היום שבו עולה שרף באילנות, פירוש הדברים שבינתיים לא יכולים לצמוח פירות, משום שכדי שהפירות יגדלו כראוי, זה צריך לקחת זמן ארוך, וכדי שהפרי יהיה בשל בשלמות, לא יהיה טוב אם ייקטף לפני זמנו. אם כן, מדוע אנחנו חוגגים היום?

אחד מהביאורים בזה הוא: אנחנו מראים לאילן, ומראים לעצמנו, את החשיבות, המעלה והשלמות שיש בו "בכוח", באופן פוטנציאלי. אמת, כרגע זה רק "בכוח", בפוטנציאל. אבל הכוונה היא שנטפל באילן, ונבצע את כל המלאכות הדרושות, דבר שכרוך בטרחה - ומכיוון שמדובר באילן, ולא בשיבולת של חיטה או שעורה, הרי כאמור, הטרחה גדולה עוד יותר.

וזה מלמד אותנו הוראה בעבודת השם: תלמד קל-וחומר ממה שקורה לאילן. מה שאתה אוכל היום, הפרי, קיים בזכות חמישה עשר בשבט של השנה שלפני זה, או של שתי שנים לפני זה, או במקרה של אתרוג, שלוש שנים לפני זה, או במקרה של תמר - שבעים שנים לפני זה. מישהו עבד בכל כוחו כדי להוציא את העניינים מן הכוח אל הפועל - תוך ידיעה שמפירות התמר יוכלו ליהנות בעוד כשבעים שנה, או - כמו בסיפור על חוני המעגל - בסופו של דבר, אדם אחר ייהנה מהם, התורה מבארת לנו שהאדם, שיש בו גם את העניין של "עץ השדה", מהעולם החומרי ומהעולם הגשמי - הוא ילמד את העניין הזה.

וזה נוגע לו בכל יום ויום בהתחלת עבודתו: מיד בקומו משנתו, הוא צריך לדעת שיום שלם ממתין לו. ו"כל יום ויום פועל את פעולתו הפרטית". וכדי להשלים את מטרת העבודה במשך כל היום כולו, זקוקים לכך שבהתחלת היום, כבר יהיו לו באופן פוטנציאלי כל העניינים שנדרשים ממנו.

וניתנו לו הזכות, הכוח וברכת השם, להוציא זאת מן הכוח אל הפועל, ובשמחה ובטוב לבב. ובאופן ש"ברכת השם היא תעשיר". לא רק "די מחסורו אשר יחסר לו" - "חיטה ושעורה" - אלא גם חמשת המינים האחרים, שכולם הם ענייני תענוג, כפי שמבואר באריכות בכמה מקומות, ובפשטות, וכפי שתורת החסידות מצטטת את דברי ה"טור", בפירושו על הברכה "בורא נפשות רבות וחסרון" ו"להחיות בהם", ש"חסרון" מתייחס לעניינים הכרחיים, ו"להחיות בהם נפש כל חי" מתייחס לעניינים של תענוג.

פרשת יתרו

וזה קשור במיוחד לחמישה עשר בשבט, שאז אומרים לאדם במפורש שברכת השם אליו תהיה באופן ש"תעשיר", מכיוון שמנהג ישראל הוא שהמנהגים של חמישה עשר בשבט הם לא באכילת חיטה ושעורה שאפויים בתור לחם, פת. אלא המנהג הוא שמבין שבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל אוכלים בעיקר פירות שמהם נהיה "להחיות בהם נפש כל חי" - עניין התענוג, העניין של "היא תעשיר".

וההוראה הזו היא דבר השווה לכל נפש, וכאמור למעלה, ובפשטות: לאו דווקא כשנתקלים בזה בתחילת היום, אלא גם באמצע היום, באמצע הלילה או בתחילת הלילה, כל אימת שיהודי רואה איזה עניין ששייך לחלקו בעולם, בין אם זה פרי, או - להבדיל - יהודי אחר, או אפילו כשיהודי מביט על עצמו, עליו לדעת ש"אדם לעמל יולד": העובדה שהראו לו פרי זה, או הראו לו יהודי אחר, או אפילו כשהראו לו את עצמו, זה לא רק כדי שהוא יראה את הבריות ויאמר "ברוך שככה לו בעולמו". אלא הראו לו זאת כדי שיוכל לקיים את הציווי "אני נבראתי לשמש את קוני".

ויתירה מזו, "אני לא נבראתי אלא לשמש את קוני". וזה בהחלט בכוח האדם להוציא אל הפועל את העניינים הנפלאים שקיימים "בכוח", ולהשתמש בהם בפועל, ולהחדיר אותם בחייו ובחלקו בעולם, ובמאורע פרטי זה - העניין של "ונגלה כבוד השם".

ויהי רצון שכל האמור יתקיים בפועל, בנוגע לכל אותם עניינים שכעת הם רק בשלב של מחשבה ודיבור, זאת אומרת שכעת הם "בכוח", בפוטנציאל, בהשוואה למטרה ולתכלית שלהם, שזה יתקיים בפועל ממש, באופן של פעולה ועשייה. ומתוך שמחה וטוב לבב, וזה יגרום לקב"ה להעניק לנו עושר, באופן של "אתה מחויב לעשרו", ונלך לקבל פני משיח צדקנו מתוך עשירות אמיתית ברוחניות, וממילא יתקיים הפסוק "וינצלו את מצרים" - עשירות גם בגשמיות, ובמהרה בימינו ממש!